

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKÎ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

GIYİM ÜRETİM TEKNOLOJİSİ

TÜRK BAYRAĞI DİKİMİ

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	ii
GİRİŞ.....	1
ÖĞRENME FAALİYETİ-1	3
1.TÜRK BAYRAĞI DİKİMİ	3
1.1.Türk Bayrağı Kesimi	3
UYGULAMA FAALİYETİ	4
1.2.Türk Bayrağı Dikimi.....	6
UYGULAMA FAALİYETİ	7
ÖĞRENME FAALİYETİ-2.....	12
2. TÜRK BAYRAĞI SON ÜTÜ ve SON KONTROLÜ.....	12
2.1. Türk Bayrağı Son Ütüsü	12
UYGULAMA FAALİYETİ	12
2.2. Türk Bayrağı Son Kontrolü.....	14
UYGULAMA FAALİYETİ	14
MODÜL DEĞERLENDİRME	16
KAYNAKÇA.....	18

AÇIKLAMALAR

KOD	542TGD018
ALAN	Giyim Üretim Teknolojisi
DAL/MESLEK	Kadın Giyim Modelistliği, Erkek Giyim Modelistliği, Çocuk Giyim Modelistliği, İç Giyim Modelistliği, Hazır Giyim Model Makineci, Kadın Terziliği, Erkek Terziliği
MODÜLÜN ADI	Türk Bayrağı Dikimi
MODÜLÜN TANIMI	Türk Bayrağı kesimi, dikimi, son ütü ve son kontrol işlemlerinin anlatıldığı bir öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/24
ÖN KOŞUL	“Makinede Düz Dikiş, Ütüleme, Kesim modüllerini başarmış olmak.
YETERLİK	Türk Bayrağı dikmek.
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında, tekniğe uygun Türk Bayrağı dikimi yapabileceksiniz. Amaçlar Ø Türk Bayrağı dikimini tekniğe uygun olarak yapabileceksiniz. Ø Türk Bayrağı son ütü ve son kontrol işlemlerini kalite niteliklerine uygun olarak yapabileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Kumaş, serim masası, düz sanayi dikiş makinesi, ütü, dikiş ipliği, toplu iğne, çizgi taşı veya kalem, cetvel, mezura, makas, kesim vb. kalıplarının bulunduğu atölye ortamı
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçları ile kendinizi değerlendireceksiniz. Modül sonunda ise kazandığınız bilgi ve becerileri ölçmek amacıyla, öğretmeniniz tarafından hazırlanacak ölçme araçları ile değerlendirileceksiniz.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Hızla gelişen dünyamızda, giyim sektörü önemli bir yere sahiptir. Giyimde dikim teknikleri de çok önemlidir. Hazırlanan bu modülde, eğitimi aldığınız alanda kazandığınız bilgi ve beceriler ile Türk Bayrağı'nın dikimini öğreneceksiniz.

Bayraksız bir millet düşünmek imkânsızdır. Tarih boyunca insanoğlunun vazgeçilmezlerinden en önemli olanı o milletin bağımsız ve hür olmasının tek sembolü bayraktır. Türk milletini ezelden ebede temsil eden rengini şehitlerimizin kanından, ay yıldızını göklerden alan o muhteşem “Tablo” için Mehmet Akif'in şu satırları, sanırım duygularımızın tercümanı olacaktır:

**“Vurulup tertemiz alından, uzanmış yatıyor:
Bir hilal uğruna ya Rab ne güneşler batıyor!
Ey, bu topraklar için toprağa düşmüş asker!
Gökten ecdad inerek öpse o pak alnı değer.”**

Anadolu çoktan vermişti kararını: Gök çökmedikçe inmeyecekti hilal yere; vatan sahipsiz kalmayacaktı. Anaların bağrındaki yangını şahadetin söndürdüğünü, göz koydukları toprağın kendilerine mezar olacağını bilmiyorlardı ki!...

Analar kararını vermişti: “Allah Allah!” sesleri kanla yazılacak bir destanın mısralarını işlemeye başlamıştı bile. Torunlarına ithaf edecekleri bir destanı yazıyordu cihangir ruhlu yiğitler. Hepsinin yüreğinde bir tek duygu vardı: Din, vatan, bayrak düşman postalları altında kalmasın da varsın aksın kanımız bu topraklara.

Şanı yüce ecdadımız, en önde sancaktarını gönderip, şehitlik makamı gibi şerefli yere onları göndererek bize bayrağımızın kutsallığını bahşetmişlerdir.

Yüce ecdadımıza, en önde Mustafa Kemal Atatürk'e, Türk komutanlarına, yüce şehitlerimize gözünü kırpmadan vatanını korumak için göğsünü siper eden Mehmetçik'lerimize minnettarız.

Modülümüz bilinçli Türk gençlerine ve öğrencilerine rehberlik edecek eğitimciler içinde kaynak niteliği de taşıyacaktır. Çalışmalarınızda başarı dileklerimizle...

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında Türk Bayrağı dikimini tekniğe uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Türk Bayrağında kullanılan dikiş tekniklerini araştırınız. Elde ettiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

1.TÜRK BAYRAĞI DİKİMİ

1.1.Türk Bayrağı Kesimi

Bayrak ürünlerinde kumaş ve baskı kalitesinin önemi büyüktür. Çünkü bayrak yağmur rüzgâr, fırtına ve güneş ısı gibi çeşitli hava şartlarına direkt olarak maruz kalan bir tekstil ürünüdür. Bu nedenle, bayrak kumaşının, her türlü hava şartlarına dayanıklı iplik ve kumaştan özel olarak üretilmesi gerekmektedir. Bayrağın dalgalanabilmesi için bayrak kumaşlarının gözenekli olması gerekmektedir. Bayrak kumaşlarının dokunmasında kullanılan akrilik lifleri kumaşı, rüzgâr ve fırtınaya karşı dayanıklı kılar.

Bayraklarda kullanılan baskı yöntemi ve boyar maddenin yağmurda akmama ve güneşten solmama gibi özellikler göstermesi gerekmektedir. Ayrıca, göndere çekilen tek kat çalışılan bayraklarda logonun (ay-yıldızın) net bir şekilde arkaya geçmesi önemlidir. Bunun için kumaş ve baskı kimyasallarının birbiriyle uyumlu olması gerekir. Özetle;

Kumaşta; hava şartlarına dayanıklılık, rüzgâr mukavemeti ve dalgalanma özelliğine, Baskıda; güneş ve yıkama dayanıklılığına dikkat edilmelidir.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Kumaşı kontrol ediniz.	Ø Dokuma hatası ve renk farklılıklarının olmamasına dikkat ediniz.
Ø Kırmızı kumaşı kesim masasına yerleştiriniz.	
Ø Bayrak kalıbını kumaşa yerleştirerek kenarlarından çiziniz. 	Ø Kumaşın düz boy ipliğine dikkat ediniz. Ø Çizgi sabununuzun leke bırakmamasına dikkat ediniz.
Ø Kalıbı kumaş üzerinden kaldırarak kesim işlemini yapınız.	
Ø Ay-yıldız için hazırladığınız beyaz kumaşı telalayınız.	Ø Telanın kumaşa iyi yapışmasına dikkat ediniz.
Ø Telaladığınız beyaz kumaşın üzerine ay-yıldız kalıbını yerleştirerek kenarlarından çiziniz.	Ø Kumaşın düz boy ipliğine dikkat ediniz.
Ø Kalıbı kumaş üzerinden kaldırarak kesim işlemini yapınız.	
Ø Uçurluk kalıbını beyaz kumaş üzerine yerleştirerek kesim işlemini yapınız.	Ø Uçurluk kumaşı telasız kesilir.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla birlikte değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		Evet	Hayır
1	Bayrak kumaşını kontrol ettiniz mi?		
2	Bayrak kalıbını tekniğe uygun olarak kumaşa yerleştirdiniz mi?		
3	Bayrak kesimini tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
4	Ay-yıldız kumaşını düzgün bir şekilde telaladınız mı?		
5	Ay-yıldız kalıplarını tekniğe uygun olarak kumaşa yerleştirdiniz mi?		
6	Ay-yıldız kesimini tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
7	Uçkurluk kalıbını tekniğe uygun olarak kumaşa yerleştirdiniz mi?		
8	Uçkurluk kesimini tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
9	Zamanı iyi kullanabildiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemi tekrar ediniz.

1.2. Türk Bayrağı Dikimi

Türk Bayrağı dikerken bayrağın büyüklüğüne, kumaşın cinsine, kullanılacağı yere göre dikiş çeşidi seçilir.

Türk Bayrağı dikim teknikleri şu şekilde gruplandırılabilir:

İşleyerek yapılan bayraklar:

- Ø Sırma işi ile: Kartondan kesilen ay yıldız üzerine, beyaz ipek iplikle sırma işi yapılır.
- Ø Çin iğnesi ile: Kırmızı zemin üzerine ay yıldız, beyaz iplikle çin iğnesi tekniği ile işlenir.
- Ø Sarma ile: Ay yıldızın kenarları beyaz aplike ince sarma ile nakış makinesinde yapılır.

Aplike ile yapılan bayraklar:

- Ø Açık aplike ile: Ay ile yıldızın kenarlarından sık ve muntazam olmak üzere iki veya üç sıra makine çekilir. Kumaşın iki yüzündeki fazla paylar kesilir.
- Ø Kapalı aplike ile: Ay ve yıldızın dikiş payları çıtlatılarak içe kıvrılır. Kenarlarından bir sıra makine çekilir. Bu teknik büyük bayraklarda uygulanır.

Baskı ile yapılan bayraklar:

- Ø Kumaş bayraklarda al zemin üzerine ay-yıldız beyaz baskı ile yapılır. En fazla kullanılan yöntemdir.
- Ø Kâğıt bayraklarda beyaz kâğıt üzerine ay-yıldız ve uçurluk beyaz kalmak üzere baskı yapılır.

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
<p>Ø Bayrağın paylarını ütü ile katlayınız. (Uçurluk kenarı hariç.)</p> 	<p>Ø Kenarları önce 0,5'den, sonra 1 cm'den katlayınız. (Dikiş Payı 1,5 cm verilmiştir.)</p>
<p>Ø Bayrağın kenarlarını makine ile dikiş yapınız.</p> 	<p>Ø Makinenin dikiş ayarının düzgün olmasına dikkat ediniz.</p>
<p>Uçurluk Dikimi</p> <p>Ø Uçurluğu çıt işaretlerinden katlayarak ütüleyiniz.</p> 	

<p>Ø Uçkurluğu şekildeki gibi bayrağa yüzünden yerleştirerek dikişiniz.</p> 	
<p>Ø Uçkurluğu işaretli yerlerden geriye katlayarak üst dikişini yapınız.</p> 	
<p>Ay-Yıldız Çalışması (1. Yöntem)</p> <p>Ø Al zemin üzerinde uçan sabun ile ay yıldız şablonunun çevresini işaretleyiniz.</p>	
<p>Ø İşaretlediğiniz yerin ön ve arka yüzüne ay-yıldız kumaşını yerleştiriniz.</p> 	<p>Ø Potluk oluşmamasına dikkat ediniz.</p>

Ø Beyaz kumaşı al zemine teyelleiniz.	
Ø Uçan kalemle beyaz zemin üzerine ay-yıldızı çiziniz.	Ø Leke bırakmamasına dikkat ediniz.
Ø Makinede 1 mm ara ile ay yıldız çevresinden yuvarlak dönüşlere ve köşe dönüşlerine dikkat ederek üç sıra makine dikişi çekiniz. (Bir sıra dikerek payları nakış makası ile kesip etrafı nakış makinesinde de sarabilirsiniz.)	Ø Makinenin dikiş ayarının düzgün olmasına dikkat ediniz. Ø 1 cm'de 6 batış olmalıdır. Ø Dikim işlemi dışarıdan içeriye doğru yapınız.
Ø Dikim işlemi bittikten sonra ay-yıldızın kenarlarından kesiniz. 	Ø Kumaşı nakış makası ile keserken makasın kumaşa kaçmamasına dikkat ediniz.
Ay-Yıldız Çalışması (2. Yöntem) Ø Al zemin üzerine uçan sabun ile ay-yıldızı çiziniz. 	
Ø Beyaz kumaşa ay yıldız çizerek kenarlarından düzgünce kesiniz.	
Ø Ay-yıldızı al zemin üzerine yerleştiriniz.	

Ø Makinede 1 mm ara ile ay-yıldız çevresinden yuvarlak dönüşlere ve köşe dönüşlerine dikkat ederek üç sıra makine dikişi çekiniz.

Ø Makinenin dikiş ayarının düzgün olmasına dikkat ediniz.
Ø 1 cm'de 6 batış olmalıdır.

Ay-Yıldız Çalışması (3. Yöntem)

Ø Kumaş bayraklarda al zemin üzerine ay yıldız beyaz baskı ile de yapılabilir.

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla birlikte değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		Evet	Hayır
1	Bayrağın kenarlarını düzgün bir şekilde katladınız mı?		
2	Bayrağın kenarlarını düzgün bir şekilde diktiniz mi?		
3	Uçkurluğu tekniğe uygun katladınız mı?		
4	Uçkurluğu düzgün bir şekilde diktiniz mi?		
5	Al zeminde ay-yıldızın yerini doğru işaretlediniz mi?		
6	Ay-yıldız kumaşını al zemine düzgün bir şekilde yerleştirdiniz mi?		
7	Ay ve yıldız beyaz kumaş üzerine düzgün bir şekilde çizdiniz mi?		
8	Ay ve yıldızın çevresinden düzgün bir şekilde çizdiniz mi?		
9	Tekniğe uygun olarak ay ve yıldız diktiniz mi?		
10	Ay ve yıldızın çevresini düzgün bir şekilde kestiniz mi?		
11	Zamanı iyi kullandınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemi tekrar ediniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu faaliyette verilecek bilgi ve beceriler doğrultusunda uygun ortam sağlandığında Türk Bayrağı son ütü ve son kontrolünü tekniğine uygun olarak yapabileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Türk Bayrağı dikimi yapılan bir firmaya giderek son ütü ve son kontrol işlemlerinin nasıl yapıldığını araştırınız. Elde ettiğiniz bilgileri sınıfta arkadaşlarınızla paylaşınız.

2. TÜRK BAYRAĞI SON ÜTÜ VE SON KONTROLÜ

2.1. Türk Bayrağı Son Ütüsü

UYGULAMA FAALİYETİ

işlem basamakları	Öneriler
Ütü ortamını hazırlayınız.	
Ütünün temizliğini kontrol ediniz.	
Kumaş özelliğine göre ütü ve buhar ısını ayarlayınız.	

Bayrağı 6nce tersinden, daha sonra da y6z6nden 6t6leyiniz.

6t6leme işlemine kumaşın d6z boy ipliği y6n6nde yapınız.

2.2. Türk Bayrağı Son Kontrolü

İşlem Basamakları	Öneriler
Bayrağın en ve boy ölçüsünü kontrol ediniz.	
Ay ve yıldızın yerini kontrol ediniz.	Kontrol için ay ve yıldızı oyulmuş bayrak şablonunu kullanabilirsiniz.
Makine dikişlerini kontrol ediniz.	

KONTROL LİSTESİ

Uygulama faaliyetinde yapmış olduğunuz çalışmayı kendiniz ya da arkadaşınızla birlikte değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		Evet	Hayır
1	Ütü ısını kumaş özelliğine uygun ayarladınız mı?		
2	Türk Bayrağını tekniğe uygun olarak ütülediniz mi?		
3	Türk Bayrağı son kontrolünü tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
4	Temizlik ve genel görünüme dikkat ettiniz mi?		
5	İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemi tekrar ediniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

SORU: 30 x 45 cm ebatlarında Türk Bayrağı dikişiniz.

KONTROL LİSTESİ

Modül değerlendirmede yapmış olduğunuz çalışmayı, kendiniz ya da arkadaşınızla değişerek değerlendirme ölçeğine göre değerlendiriniz.

DEĞERLENDİRME ÖLÇÜTLERİ		Evet	Hayır
1	Bayrak kumaşını kontrol ettiniz mi?		
2	Bayrak kalıbını tekniğe uygun olarak kumaşa yerleştirdiniz mi?		
3	Bayrak kesimini tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
4	Ay-yıldız kumaşını düzgün bir şekilde telaladınız mı?		
5	Ay-yıldız kalıplarını tekniğe uygun olarak kumaşa yerleştirdiniz mi?		
6	Ay-yıldız kesimini tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
7	Uçkurluk kalıbını tekniğe uygun olarak kumaşa yerleştirdiniz mi?		
8	Uçkurluk kesimini tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
9	Bayrağın kenarlarını düzgün bir şekilde katladınız mı?		
10	Bayrağın kenarlarını düzgün bir şekilde diktiniz mi?		
11	Uçkurluğu tekniğe uygun katladınız mı?		
12	Uçkurluğu düzgün bir şekilde diktiniz mi?		
13	Al zeminde ay-yıldızın yerini doğru işaretlediniz mi?		
14	Ay-yıldız kumaşını al zemine düzgün bir şekilde yerleştirdiniz mi?		
15	Ay ve yıldız beyaz kumaş üzerine düzgün bir şekilde çizdiniz mi?		
16	Ay ve yıldızın çevresinden düzgün bir şekilde çizdiniz mi?		
17	Tekniğe uygun olarak ay ve yıldız diktiniz mi?		
18	Ay ve yıldızın çevresini düzgün bir şekilde kestiniz mi?		
19	Ütü ısını kumaş özelliğine uygun ayarladınız mı?		
20	Türk Bayrağını tekniğe uygun olarak ütülediniz mi?		

21	Türk Bayrağı son kontrolünü tekniğe uygun olarak yaptınız mı?		
22	Temizlik ve genel görünüme dikkat ettiniz mi?		
23	İşi zamanında bitirdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığınız değerlendirme sonucunda eksikleriniz var ise ilgili öğrenme faaliyetine geri dönerek işlemi tekrarlayınız. Modül değerlendirmede verilen çalışmayı başarı ile tamamladıysanız öğretmeninizle iletişim kurarak diğer modüle geçiniz.

KAYNAKÇA

- Ø Antalya Konfeksiyon Firması örnek dikim atölyesi dikim işlemleri
- Ø ARSLAN Mehmet, **Konfeksiyon Teknoloji**, İstanbul, 2004.
- Ø BAYRAKTAR Fatma, **Giyim**, Ankara, 1983.
- Ø M.E. B. Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü, Rüştü Uzel Anadolu Hazır Giyim Meslek Lisesi, Türk Alman İşbirliği Projesi, **Giyim Uygulama**, İstanbul, 1994
- Ø **KOBİ EFOR** Ekonomi Dergisi, Ankara, 2004.
- Ø **KONFEKSİYON**, Sarf Malzeme, Yedek parça, Aksesuar, İstanbul.
- Ø www.tetas.com.tr
- Ø www.gunaybayrak.com